

Lisa 1.

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU JA MINISTEERIUMITE TÄIENDAVAD ETTEPANEKUD LÄBIRÄÄKIMISTEKS RIIGI
EEELARVESTRAATEEGIA 2019-2022 JA 2019. AASTA EELARVE OSAS

TRANSPORDI- JA TEEHOIU VALDKOND

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjoni seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p>Algatada nii ehituseadustiku kui ka planeerimisseaduse muutmine ning viia läbi ehitisregistri (EHR) täiustamine hõlbustamiseks suuremahuliste projektdokumentatsioonide menetlust. Kaasata selleks omavalitsuste esindajad.</p> <p>Ehitusseadustiku kehtestamisega on likvideeritud ühtne teede regulatsioon, kohustused, vastutus ning piirangud, millel on oluline roll avalikus õiguses. Seetõttu vajab täpsustamist teerajatiste osas nii ehitus- kui ka kasutuslubade väljastamise kohustuslikkuse.</p> <p>EHR muutmise käigus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) arendada välja EHRis eskiiside, muudatusprojektide ja riikliku järelevalve menetluste osa; 2) oluliselt tõhustada/kiirendada käivitatud EHRi lubade menetlemise rakenduse töökindlamaks ja kasutajasõbralikumaks muutmist. <p>Korrastamist ja ühtlustamist vajab eriti ehitusseadustiku Lisa 1 erinevate tehnovõrkude vabaehituse või ehitusteatiste ja ehitusloa kohustuslikkuse kohta.</p> <p>Ehitusseadustiku alusel asutatud EHRi kasutamisel on praktikas ilmnenud mitmed kitsaskohad, mida oleks vaja üle vaadata/kohendada. EHR ei vasta suuremahuliste ehitusprojektide menetlusnõuete vajadustele, mistõttu on projektide menetlemine oluliselt viibinud võrreldes 2015. aastaga. Probleeme valmistab suurte andmemahude üleslaadimine. Õigusaktid näevad ette riikliku järelevalve andmete olemasolu EHRis, kuid täna seda võimalust ei ole. Ehitusseadustiku alusel teevad järelevalvet nii KOVid kui ka mitmed riigiasutused, kuid info objekti teise asutuse järelevalves oleku kohta puudub.</p> <p>EHRi töökindluse ja kasutajasõbralikkuse (õigemini nende puudumise) taga seisab hetkel suur hulk tööjõudlust</p>	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on alustanud EHRi arendustöid, mis on suunatud menetluskeskkonna lihtsamaks ja kasutajasõbralikumaks muutmisele ning EHRi andmekvaliteedi parandamisele. Konkreetsetest ettepanekutest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Menetluskeskkonna laiendamise projekt, mille käigus lisatakse eskiiside, muudatusprojektide ja riikliku järelevalve osa, käivitub 2019. a teises pooles – käivitamise aeg sõltub rahastuse saamisest; 2) Kasutajasõbralikkuse tõstmiseks on käivitatud/käivitamisel mitu projekti, muuhulgas menetluste analüüsi, redisaini ja menetluskeskkonna prototüüpimise projekt; kaks projekti, mille eesmärgiks on kõige prioriteetsemate kasutajaliidese probleemide parandamine (esimese muudatused jõuavad kasutajateni 2018. a lõpus), dokumentide/failide käsitlemise süsteemi redisain. Lisaks oleme hakanud koguma automaatset informatsiooni selle kohta, kuidas ja kus kasutajad enim aega kulutavad, et saaks arendusprojektides prioriseerida just neid probleeme. 3) Mis puutub vajadusse korrastada ja ühtlustada ehitusseadustiku Lisa 1 erinevate tehnovõrkude vabaehituse või ehitusteatiste ja ehitusloa kohustuslikkuse kohta, siis oleme nõus, et EhS Lisad vajaksid terviklikku ülevaatamist. Samas ei ole hetkel selge, kas erinevate tehnovõrkude nn vabaehituse tõttu on ehitised muutunud ohtlikumaks ning seetõttu tuleb oluliselt rohkem panustada ehitusjärgsesse järelevalvesse või on probleemiks see, kas nn vabaehitiste andmed ei jõua ehitisregistris-	<p>Jätkatakse läbirääkimisi.</p>

		se. Seetõttu oleks vajalik analüüsida kehtivat praktikat ja kaaluda ka varianti, et nn vaba ehitustegevuse tulemusena tekkinud ehitiste andmed tuleks siiski esitada ehtisregistrisse. Kindlasti ei saa pooldada ehitusseadustiku muutmist üksikute parandusettepanekute kaudu vaid analüüsima peab kogu ehitusseadustiku rakenduspraktikat ja kitsas kohti. Selline tegevus on lähiaastate perspektiivis kavas.	
2.	<p>Leida võimalus suurendada KOV õigusi automaatse liiklusjärelvalve teostamisel ja rikkumiste menetlemisel. Kavandada automaatse liiklusjärelvalve teostamise võimalus ka mootorsõidukite keelualasse sissesõitmisel, kuna mehitatud liiklusjärelvalve ressursid ei ole piisav ja anda selliste rikkumiste menetlemise õigus KOVidele.</p> <p>Liikluseeskirjade rikkumine (kiiruse ületamine, keelatud sõiduraja kasutamine, fooritulede eiramine) on linnades igapäevane probleem. Pideva mehitatud järelvalve kasutamine on kallid ja elluviimine võimatu. Omavalitsused võivad kasutusele võtta ka muid elektroonse valve võimalusi, kavandada automaatse liiklusjärelvalve teostamise võimalus ka mootorsõidukite keelualasse sissesõitmisel, vale sõiduraja kasutamisel fooritulede eiramisel.</p>	Eelmise aasta 26. juulil oli antud ettepanek arutlusele Vabariigi Valitsuse liikluskomisjonis, kus teemat tutvustas Tallinna Transpordiamet. Toona otsustas komisjon, et Tallinna Transpordiamet esitab täpsema nägemuse automaatse liiklusjärelvalve teostamise ja vastavate rikkumiste menetlemise õiguse andmisest kohalikele omavalitsustele edasiseks analüüsimiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile. Oleme käesoleval aastal korduvalt uurinud Tallinna Transpordiametit vastava ettepaneku kohta, kui siiani ei ole ministerium tagasisidet saanud. Ministerium saab küsimusega edasi tegeleda, kui me saame komisjoni otsuses toodud sisendi.	Jätkatakse läbirääkimisi.
3.	<p>Leida lahendus valdades asuvate tänava definitsioonile vastavate teede lisamiseks teeregistris tänavate hulka. Kehtivas seadusandluses saavad tänavad olla vaid linnades ja alevites/alevikes.</p> <p>Käesoleval ajal pole valdade asumites mis ei ole saanud alevi/aleviku staatust võimalik teid nimetada tänavateks ja kanda sellisena teeregistrisse, kuigi nad oma olemuselt ja tingimustelt vastavad tänava määratlusele. Paljudel juhtudel on ka projekteeritud kui tänavad. Tänav vajab teistsugust hooldust ja see tekitab valdadele täiendava kulu, mida ei ole arvesse võetud teehoiuvahendite jaotuses, kuna selliseid asumisiseid teid rahastatakse kui maanteid, 1/5 osas tänava tegelikust kasutusel olevast kulumaatriksist.</p> <p>Teeme ettepaneku leida antud probleemile seadusandlik lahendus.</p>	<p>Juhul, kui peetakse vajalikuks eristada maanteid ja tänavaid teehoiu toetuse jaotusest lähtuvalt, siis juhime tähelepanu, et toetuse jaotuses ei pea ilmingimata kasutama seadusandluses toodud definitsioone.</p> <p>ELVL on teinud ettepaneku tervikuna vaadata üle kohalike teede hoiu toetuse jaotuse alused. Teeme ettepaneku selle tegevuse raames analüüsida ka toetuse jagamise põhjendatust tänava ja maantee definitsiooni alusel.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.
4.	<p>Tagada KOVidele andmete saamine riigi registritest ja täiendada liiklusseadust lahendamaks invakaartide väärkasutamisega kaasnevaid probleeme.</p> <p>Käesoleval ajal pole kõik vajalikud andmed KOVidele kättesaadavad. Puudub ka riiklik register invalubade väljastamise kohta. Seoses paljude rikkumistega invakaartide kasutamise osas ja vajadusega seda valdkonda reguleerida on vajadus</p>	Ministerium on teadlik inimeste parkimiskaartide kuritarvitamise probleemidest ning osaliselt oleme ettepanekuid ka arvesse võtnud. Nimelt selle aasta teises pooles on plaanis algatada liiklusseaduse jt seaduste muutmine, kus mh saavad kajastatud ka mõningad toodud ettepanekud, mis ühtivad ka puuetega inimeste kohta ettepanekutega, näiteks sõna „teenin-	<p>Jätkatakse läbirääkimisi.</p> <p>Tallinn esitab täpsustuse, millistest registritest andmete kättesaamisel</p>

<p>ligipääsuks muudesse registritesse, et kindlustada operatiivne informatsioon probleemi lahendamiseks. Seepärast teeme ettepaneku luua vastav register ja võimaldada ligipääs andmetele invakaartide väljastamise kohta ning täiendada vastavalt liiklusseadust, milleks esitame täiendavad ettepanekud.</p> <p>1) Täiendada LS § 2 punktiga 331 järgmises sõnastuses:</p> <p>„331) Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juht on juht, kelle sõidukil on käesoleva seaduse paragrahvi 167 alusel väljastatud parkimiskaart ja kes juhib sõidukit, milles viibib liikumispuudega või pime inimene, kelle veoks on parkimiskaart väljastatud. Sõiduki parkimisel laienevad erioigused vaid siis, kui sõiduki parkimine on seotud liikumis- või nägemispuudega inimese vedamisega.“</p> <p>2) Täiendada LS § 174 lg 1 punktiga 7 järgmises sõnastuses:</p> <p>„7) liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaartide andmebaasist.“</p> <p>3) Täiendada LS § 174 lõikega 8 järgmises sõnastuses:</p> <p>„(8) Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaartide andmebaasis peetakse arvestust liikumispuudega või pimedat inimest teenindavate sõidukite parkimiskaartide väljastamise ja tühistamise üle“.</p> <p>4) Tühistada LS § 68 lõikes 1 asendada sõnad „esi- või tagaklaasile“ sõnadega „esiklaasile või armatuurlauale nii, et väljastpoolt mootorsõidukit oleks võimalik tuvastada dokumendi kehtivust“.</p> <p>5) Muuta LS § 167 lg 3 ja kehtestada see järgmises sõnastuses:</p> <p>„(3) Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi vormi, väljaandmise tingimused ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab sotsiaalminister määrusega.“</p> <p>6) Täiendada LS § 2616 järgmises sõnastuses:</p> <p>„§ 2616 Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi ebaseaduslik kasutamine</p> <p>(1) Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi kasutamise eest isiku poolt, kellel puudub selleks õigus, - karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.</p> <p>(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui isikut on varem karistatud</p>	<p>dava“ asendamine sõnaga „transportiva“ ning Sotsiaalministri määruse volitusnormi muutmine.</p> <p>Süski jääb arusaamatuks, millistele andmetele puudub KOV ligipääs. Esitatud ettepanekud puudutavad liiklusregistrisse uue osa loomist. Kui eeldada, et andmete saamine on seotud liiklusregistriga, siis kehtiva liiklusseaduse alusel on KOV võimalik oma tööülesannete täitmiseks liiklusregistrist kõiki andmeid. Küll aga ei ole liiklusseaduse eelnõus arvesse võtnud ja jätkuvalt ei toeta ettepanekut luua liiklusregistrisse puudega inimeste parkimiskaartide andmebaasi. Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium ei ole sisuliselt vastava registri loomise vastu, samas ei ole meie hinnangul liiklusregister sobiv register vastava info kogumiseks. Esiteks on liiklusregister sõidukite ning liikluses osalema lubatud isikuga seotud andmekogu, mida haldab üksnes Maanteeamet. Puudega isikute kaarte väljastatakse aga ka isikutele, kes iseseisvalt liikluses osaleda ei tohi, mistõttu tuleks liiklusregistris hakata koguma teavet isikute kohta, kellel liikluses iseseisvalt osalemiseks seos puudub. Samuti on täna Maanteeamet ainus asutus, kes liiklusregistrisse kandeid teeb. Samas puudega inimeste parkimiskaarte väljastab KOV, mistõttu peaks liiklusregistrisse andmete sisestamise õiguse saama ka KOV-d. Seega oleks tegemist põhimõtteliste muutusega, millega sisuliselt kujundaks ümber kogu liiklusregistri senise olemus.</p>	<p>probleeme esineb.</p>
---	--	--------------------------

<p>sellise teo eest, - karistatakse rahatrahviga 100 kuni 300 trahviühikut."</p> <p>6) Asendada liiklusseaduse § 263 lg 3 arv „2615" arvuga „2616".</p> <p>Võimalusel palume kaasata aruteludesse ka puuetega inimeste esindusorganisatsioonid.</p>		
---	--	--

HARIDUSE- JA NOORSOOTÖÖ VALDKOND

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjoni seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p>Jätkata kohalike omavalitsuste ja riigi koostööd tagamaks haridusliku erivajadusega õpilastele parim õpikeskkond.</p> <p>Oluline etapp haridusliku erivajadusega õpilaste õppekorralduse korrastamises on läbitud. Muudetud on PGSi 4. jagu Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamine ja rakendamine, mis toetab kaasava hariduse põhimõtte elluviimist.</p>	<p>1) Toetusfondis ja kohalike omavalitsuste tulubaasis tagatakse riigieelarveline rahastus.</p> <p>2) Alustatud on KOVidele seni riigi pidada olnud hariduslike erivajadusega õpilaste koolide üleandmisega. Kosejõe kooli pidamine on üle antud 2018 Kose vallale, läbirääkimised Rakvere valla ja Vaeküla kooli ning Kambja valla ja Kammeri kooli osas jätkuvad.</p> <p>3) Haridus- ja teadusministri 10.04.2018 määrusega nr 12 „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine üldhariduskoolides perioodil 2014–2020“ on loodud KOVidele võimalused suurendada üldhariduskoolide valmisolekut rakendada kaasava hariduse põhimõtteid. Ettepanekute toetuseks antakse 9,5 mln eurot.</p>	<p>Kokkulepe: Jätkatakse koostööd ja läbirääkimisi koolide üleandmise ning kaasava hariduse rakendamise teemal.</p>

TÖÖ-, SOTSIAAL- JA TERVISEVALDKOND

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjon seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p>Tagada ravikindlustuseta isikutele esmatasandi arstiabi kättesaadavuseks selle rahastamine riiklikest vahenditest.</p> <p>Tagamaks põhiseadusest tulenevat kõigi elanike õigust tervise kaitsele, kindlustada ravikindlustusega hõlmamata isikutele tasuta esmatasandi tervishoiuteenus ja katta nende statsionaarse raviteenuse kulud. Tagada nimetatud isikutele rinnavähi, emakakaelavähi ja jämesoolekskriiningu tasuta teostamine riiklikus ennetuskavas ettenähtud vanusrühmades.</p> <p>Kuna sageli puudub ravikindlustuseta isikutel piisav sissetulek, et hüvitada</p>	<p>Ravikindlustuse laiendamise analüüs toimub ja saab valmis 2018.a sügiseks ning siis saab hakata välja töötama ka lahendusi, et Eesti elanikud oleksid täielikud ravikindlustusega kaetud</p>	<p>Jätkatakse läbirääkimisi.</p>

	esmatasandi arstiabi kulud, siis langeb koormus KOVidele. Nt. Tallinna linna eelarveliste vahendite kulu esmatasandi arstiabi osutamiseks ravikindlustuseta isikutele oli 2015.a 353 145 eurot, 2016.a 213 309 eurot.		
2.	<p>Tagada õendusteenuse kättesaadavus krooniliste tervisehäiretega patsientidele nende kodus.</p> <p>Ambulatoorne koduõendusteenus patsiendile tema kodus on odavam ja mugavam, kui õendusabi haiglas. Seni puudub piisav teenuse riiklik finantseerimine, mis toob KOVidele kohustuse oma elanikke vajadusel oma vahenditest toetada. Nt. Tallinna linna eelarveliste vahendite kulu kroonilistele haigetele õendusteenuse osutamiseks 2015.a. oli 143 175 eurot. ja 2016.a. oli 202 500 eurot.</p>	<p>Haigekassa suurendab aasta-aastalt koduõenduse teenuse rahastamist. 2018.a lisandub tervisekeskustele võimalus hakata osutama koduõendusteenust</p> <p>EHK 2018 I kv aruanne</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.
3.	<p>Tagada esmatasandi arstiabi kättesaadavus võrdsetel alustel üle Eesti.</p> <p>Üle Eesti on suur probleem perearstide teenusega. Perearstiabi peaks olema kodukoha lähedal ning inimesele tasuta ja kiiresti kättesaadav.</p>	<p>Perearstiabi korraldamise eest vastutab Terviseamet, kes otsib vabadele nimistutele perearstid. Järgmise 5 aasta jooksul ehitatakse üle Eesti ca 60 esmatasandi tervisekeskust, mis aitab kaasa perearstiabi säilimisele kodu lähedal. Oleme suurendanud perearstide koolitustellimust.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.
4.	<p>Lõpetada dementsete ja sõltuvushäirega isikute ebavõrdne kohtlemine võrreldes teiste psüühikahäiretega klientidele ja võimaldada riigi rahastatavat erihoolekannet ka neile.</p> <p>Sotsiaalloolekande seaduse kohaselt ei rahastata riigi eelarvest erihoolekandeteenust vanaduspensioniiikka jõudnud dementsuse diagnoosiga isikutele ja neile isikutele, kellel on sõltuvus alkoholist või narkootilisest ainest juhtiva psüühikahäirena. Leiame, et vanusest või psüühikahäire põhjusest tulenev diskrimineerimine tuleb lõpetada. Dementsete inimeste arv suureneb koos keskmise eluea pikenemisega ja vastavate teenuskohtade vajadus kasvab pidevalt. Käesoleval ajal on dementsete klientide teenusele paigutamine väga suur probleem ja seda koduteenustega ei lahenda. Lahendamata on ka psüühikahäirega alko- ja narkosõltlaste ravi ning hoolduse probleem.</p>	<p>Poliitika kujundamise seisukohalt tuleb vaadelda kõikide hooldust vajavate isikute hoolekandega seonduvat tervikuna. On selge, et kogu pikaajalise hoolduse korraldus Eestis vajab ümbervaatamist ning teemaga on tegeletud alates 2015. aastast, kui Vabariigi Valitsuse (edaspidi VV) poolt kinnitati hoolduskoormuse vähendamise rakkerühm. Rakkerühma poliitikasoovituste tuginedes esitab SOM 2018. a lõpuks VV-le ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse muudatusteks. Dementsusega inimestele sobivate teenuste kättesaadavuse ja olemasolevate teenuste kvaliteedi parendamiseks, sh lähedastele toe pakku-mise eesmärgil luuakse 2018. aastal dementsuse kompetentsikeskus. Samuti avaneb 2018. a lõpus toetusmeede, mille raames saavad hoolekandeesutused taotleda rahalist toetust olemasolevate teenuskohtade kohandamiseks dementsusega inimestele. Dementsuse kompetentsikeskuse üheks eesmärgiks on arendada integreeritud hoolduse mudelit ning tõsta spetsialistide ja teenuseosutajate pädevust, mis on eelduseks dementsusega klientidele spetsialiseeruvate teenusepakkujate arenguks.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.

5.	<p>Tagada kohalike omavalitsustele õigus kasutada oma piirkonna isikute kohta riiklikesse infosüsteemidesse kantud infot, mis on vajalik kaalutletud otsuse tegemisel teenuste määramisel.</p> <p>KOV-id vajavad sotsiaalteenuste- ja toetuste määramise paremaks korraldamiseks STAR-i kaudu või mõningal juhul ka muude RIHA registreeritud andmekogude kaudu (nt Tallinna linna universaaltoetuste andmekogu) ligipääsu Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusameti poolt hallatavates andmekogudes sisalduvale isikustatud informatsioonile (delikaatsetele isikuandmetele).</p> <p>KOVide selgituste kohaselt on üheks põhjuseks, miks nt on tekkinud riigi poolt eraldatud raske ja sügava puudega lastele teenuse osutamiseks eraldatud toetuse jäägid, just see, et KOVid ei tea sageli, kes on nende elanikeregistris olev raske või sügava puudega laps. KOV saab küll andmed, et tema territooriumil on nt 3 vastavat last, aga puuduvad andmed, kes nad on. Andmete saamine on vajalik ka sellepärast, et abi vajav inimene ei peaks käima korduvalt ja korduvalt erinevatel hindamistel.</p>	<p>Hetkel on arenduses sotsiaaltöötajatele STARi kaudu erinevatesse registritesse (sh Töötamise registrisse, kinnisturegistrisse, Eesti hariduse infosüsteemi, Liiklusregistrisse, Kinnisraamatusse, Kriminaalhooldusregistrisse) päringute tegemise võimaldamine, kuid see ei puuduta delikaatseid isikuandmeid (puude-spetsiifilisi hindamisi jms).</p> <p>Raske ja sügava puudega laste kohta on STARi kaudu sotsiaalkaitse infosüsteemi (SKAISi) võimalik päringuid teha ja puudega lapse kohta teavet saada. Lisaks hakkas 2018. a augustist SKA KOVidele edastama igakuiselt isikustatud teavet KOV territooriumil elavate puuetega laste kohta.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.
6.	<p>Tagada Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) võimekus andmevahetuseks KOVide andmekogudega ja STARi järjepidev arendamine vastavalt KOVide vajadustele ja seaduste muudatustega lisandunud ülesannetele.</p> <p>Riik on aastaid tegelenud STARi arendustega eklektiliselt. Endiselt on välja arendamata teenuseosutajate ja kliendipäeviku moodulid, puudu on iseteeninduse moodul klientidele. Riik teostab suuri reforme, kuid ei ole võimeline STAR arendusi samas tempos ellu viima, nt on loomata hooldusperede register.</p>	<p>Nõustume ettepanekuga. Seoses muudatustega andmekaitse määruse üle võtmisel oleme edaspidi STAR peakasutajaks määranud SKA. Muudatus jõustub käesoleva aasta lõpuks. SKA on algatanud koostöös Tervise- ja Heaoluinfosüsteemide Keskus (TEHIKu), SOM ja KOV sotsiaaltöötajatega STARi arenduste teemalise töörühma.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.
7.	<p>Koostöös Sotsiaalministeeriumiga luua sotsiaaltransporditeenuse tellimus- ja infosüsteem.</p> <p>Vajalik on riigi panus sotsiaaltransporditeenuse tellimus- ja infosüsteemi väljaarendamisel ning vastava tellimus- ja logistikakeskuse tegevuse hilisemal finantseerimisel riigieelarvest, sest tegemist on väga kalliga teenusega, mida iga KOV üksi arendada ja korraldada ei suuda.</p>	<p>SOM alustab 2018. a nelja sotsiaaltranspordi pilootprojektiga, eesmärgiga pakkuda välja eri osapooli rahuldav sotsiaaltransporditeenuse pakkumise mudel ja teenusestandard. SOM pöördus kõigi ÜTK-de poole 2018. aasta maikuuks leidmaks partnerid sotsiaaltranspordi pilootprojekti elluviimiseks. Oma huvi näitasid üles Kagu, Viljandimaa ja Pärnumaa ÜTK ning Saaremaa Vallavalitsus, kellega koostöös viib SOM aastatel 2018-2020 läbi sotsiaaltranspordi pilootprojekti. 2020. a lõpus koostatakse projektide tulemuste põhjal analüüs ning tehakse ettepanekud sotsiaaltransporditeenuse edasise pakkumise korralduse kohta.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjon seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p>Tunnistada kehtetuks MaaRS § 25 lõige 4 või vähendada KOV kohustust tasuta munitsipaalomandisse antud maa võõrandamisel riigicelarvesse 65% maa turuväärtusest.</p> <p>Tunnistada MaaRS § 25 lõige 4 kehtetuks või muuta MaaRS § 25 lõiget 4 ja sõnastada see järgmiselt:</p> <p>„(4) Munitsipaalomandisse antud maa, välja arvatud käesoleva seaduse § 28 lõike 1 punktides 1, 9 ja 11 nimetatud maa, võõrandamise korral tekib 10 aasta jooksul pärast maa munitsipaalomandisse andmist kohalikul omavalitsusel kohustus maksta riigile hüvitist, välja arvatud juhul, kui maa võõrandatakse tasuta riigile. Hüvitise suurus on 65 protsenti laekuvast rahast, maa tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamisel maa harilikust väärtusest võõrandamise ajal. Maa võõrandamise korral võib laekuvast rahast või maa harilikust väärtusest maha arvata maa parendamiseks, sealhulgas detailplaneeringu koostamiseks, kohaliku omavalitsuse üksuse tehtud põhjendatud kulud. Hüvitis tuleb riigi tuludesse kanda kinnisasja võõrandamise korral viie aasta jooksul tehingu päevast arvates.“</p> <p>Kohaliku omavalitsuse kohustus tasuta munitsipaalomandisse antud maa võõrandamise, kasutusvaldusse andmise või hoonestusõigusega koormamise korral riigile hüvitist 65% maa harilikust väärtusest, on ebaõiglaselt koormav ega arvesta ettevõtluse arengu tagamise vajadusega.</p> <p>KOVide maksustamine munitsipaalomandisse antud maa kasutusvalduse või hoonestusõigusega koormamise korral piirab oluliselt KOV võimalusi kohaliku elu ja ettevõtluse arendamiseks ega motiveeri efektiivsema maakasutuse eelduste loomiseks.</p>	<p>Ei toeta ettepanekut. 2016.a 1. juulist jõustusid riigivaraseaduse muudatused, millega muudeti maa-reformi seaduse § 25 lg 4 . Riigile hüvitise tasumise aega pikendati siis juba viie aastani. Hüvitise tasumise tähtaja pikendamine 10 aastani ei ole põhjendatud. Ettevõtluskeskkonna arendamise eesmärgil on KOV-il võimalik taotleda maa tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamist riigivaraseaduses sätestatud alustel. Nii maareformi seaduse alusel kui ka riigivara seaduse alusel kohalikule omavalitsusele antud maa võõrandamisel või koormamisel riigile hüvitise maksmine on reguleeritud sarnaselt ja selle põhimõtte muutmine ei ole põhjendatud.</p>	<p>Jätkatakse läbirääkimisi.</p> <p>4.09.2018 töörühma koosoleku protokolliline otsus: Riigivara teemat arutatakse järgmisel töörühma koosolekul ja juurde kutsutakse Rahandusministeeriumi riigivara osakonna inimene eesmärgiga selgitada nii MaaRS-st kui RVS-st tulenevat 10 aasta piirangut ja 65% hüvitise määra.</p>
2.	<p>Näha ette Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määrusega nr 155 kehtestatud „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise korra” muutmine selliselt, et sotsiaalmaa alaliigi - üldkasutatav maa asemel oleks sotsiaalmaa alaliigiks üldmaa ning et katastriüksusele saaks lisaks üldkasutatava maa sihtotstarbele määrata ka teisi sihtotstarbeid.</p> <p>Katastriüksuse sihtotstarbe sotsiaalmaa üheks alaliigiks on üldkasutatav maa, mis Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord § 6 punkti 13.2 kohaselt on avalikult kasutatav maa. Maareformi käigus ja detailplaneeringute kehtestamisel on üldkasutatava sihtotstarbega maad ka eraomandis. Eraomandis olev sotsiaalmaa ei ole avalikult kasutatav maa, kui selleks ei ole sõlmitud vastavat</p>	<p>Ettepanek on osaliselt leidnud lahenduse. Maa-katastriseaduse muudatused jõustusid 01.07.2018, mille tulemusel muutus kehtetuks Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määrus nr 155 kehtestatud „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord”. Katastriüksuse sihtotstarvete regulatsioon on alates 01.07.2018 maakatastriseaduses ja on loobutud piirangust, et sotsiaalmaad ei või teiste sihtotstarvetega samaaegselt määrata.</p>	<p>Osaline edenemine ja lahendus. Jätkatakse läbirääkimisi</p>

	<p>lepingut, st ainuüksi katastriüksuse sihtotstarve ei saa kitsendada kinnistu omaniku maakasutusõigust ega panna talle kohustust taluda enda kinnistu avalikku kasutamist, mistõttu on sotsiaalmaa alaliigi üldkasutatav maa nimetus eksitav. Ettepanek on muuta sotsiaalmaa alaliigi nimetus „üldkasutatav maa“ „üldmaaks“ nagu oli määruse varem kehtinud redaktsioonis, kuna katastriüksuse sihtotstarbe liik ei saa määrata maa kasutamise viisi, st sihtotstarbest tulenevalt ei saa maa olla avalikult kasutatav, vaid avalik kasutus saab tuleneda kas maa omandist (riigi ja kohaliku omavalitsuse omandis olev maa) või eraomandis oleva maa puhul vastavast kokkuleppest. Katastriüksuste sihtotstarvete liigid ja nende määramise korra § 2 lg 3 kohaselt määratakse ehitise alusele ja selle teenindamiseks vajalikule maale kogu ulatuses ehitise kasutusotstarbest tulenev sihtotstarve. Sotsiaalmaa on maa, millelt ei taotleta kasumit. Üldkasutataval maal võivad paikneda üksnes abihooned. Linnal on vajadus üldkasutatavat maad teatud ulatuses teistel sihtotstarvetel (nt parki teenindav kohvik, mis eeldab ärimaa sihtotstarvet).</p>		
3.	<p>Jätkata läbirääkimisi selleks, et luua KOV ülesannete täitmiseks ja arenguks vajalike maade eraomanikelt omandamise kulude kompensatsioonimehhanismid.</p> <p>Kaaluda riigivaraseaduse täiendamist sättega järgmises sõnastuses: „MRS § 31 lg 1 p 8 alusel riigi omandisse jäetud maa võõrandamisel laekunud tasust kantakse 35% kohaliku omavalitsuse üksusele planeerimiseseaduse §-s 131 (<i>varasemalt ehituseaduse §-s 13</i>) märgitud kohustuse täitmiseks.</p> <p>Ettepanekus märgitud kompensatsioonimehhanism on vajalik kõigile linnadele ja valdadele omavalitsüksuse ülesannete täitmiseks. Eelkõige varasemalt ehituseaduse § 13 kohaselt ja praegusel ajal planeerimiseseaduse § 131 kohaselt on sätestatud KOV kohustus tagada detailplaneeringukohased avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning muude tehnorajatiste rajamine. Maareformi käigus riigi omandisse jäetavad maatükid paistatakse tsiviilkäibesse arvestamata KOV kohustusi seonduvalt avalikuks kasutuseks määratud maa tagamisega. Reformi läbiviimisel riigi poolt arvestamata jäetud KOV arenguvajadused on loonud olukorra, kus KOVil on vajalik omandada avalikuks kasutamiseks maad eraomanikelt. Mõistlik kompenseerimismehhanism on riigi poolt tulu saamise eesmärgil võõrandatavalt maalt laekunud rahast osa eraldada KOVidele.</p>	<p>Rügieelarvelistel kaalutlustel ei toeta ettepanekut. Maareformi läbiviimise esmatahtsaks ülesandeks on olnud eraomandi taastamine. Maa tagastamisel õiguse andmisel on lähtutud nimetatud eesmärgist ja põhimõttelisi muudatusi ei ole tehtud, kuna vastasel juhul ei oleks tagatud isikute võrdne kohtlemine. 01.07.2018 jõustus kinnisasja avalikes huvides omandamise seadus, mis lihtsustab ka kohalikes huvides maa omandamist ja annab maa omandamise sh sundvõõrandamise otsustamise õiguse kohaliku omavalitsuse üksusele.</p>	eriarvamus
4.	<p>Kehtestada võrdsed tingimused vooluveekogude ja maaparandussüsteemide korrastamise ja hooldamise finantseerimiseks tiheasustusaladel.</p> <p>Omavalitsuste piire ületavate vooluveekogude hoolduseks puudub terviklik</p>	<p>Vastavalt juunis 2018 otsustatule on Keskkonnaministeerium teavitanud sellest ettepanekust Maaeluministeeriumi, hetkel sellele kirjale vastust veel ei ole.</p>	Jätkatakse läbirääkimisi

	<p>finantseerimislahendus. Vooluveekogude seisundi parendamiseks on võimalik toetust taotleda KIKist.</p> <p>Maaparandusseaduse mõistes maaparandussüsteeme linna territooriumil ei ole. Linnade territooriumitel asuvad kraavid on rajatised, mille hoolduseks maaparandussüsteemide hoolduseks mõeldud toetused ei laiene. Linna territooriumil on vajalik liigvee ärajuhtimine merre, mis on ainuvõimalik maaparandussüsteeme kasutades. Seetõttu peab linn õigeks linna territooriumil maaparandussüsteemide kasutamist ning nende hoolduseks ja korrastamiseks samade finantseerimislahenduste kehtestamist.</p>	<p>Linnaterritooriumilt liigvee ärajuhtimiseks kasutavad kraavid on menetluses oleva ÜV-VKS eelnõu kohaselt võimalik arvata ÜVVK koosseisu KOV poolt koostatava ÜVK arendamise kavaga. Sel juhul toimub nende finantseerimine ja hooldamine täpselt samasuguse rahastamise skeemi alusel nagu see on joogivee ja reovee korral. Teisisõnu, sademevee eesvooluks olevate kraavide hoolduseks vajamineva kulu saab lülitada veeteenuse hinda ja selle eest tasuvad kõik vee-ettevõtte kliendid solidaarselt. Lisaks näeb eelnõu KOV-ile ette võimaluse koostada ka eraldi sademevee maksustamise meetoodika, kuid seaduseelnõu koostajate hinnangul ei ole selle rakendamine igal poolt mõistlik, kuna tooks kaasa suure halduskoormuse kasvu, kuid vee-ettevõtja klientide hinn erinevused oleksid marginaalsed. KOV soovil on aga sademevee jaoks eraldi maksustamismetoodika rakendamine samuti lubatud.</p> <p>Lisaks on KOV-il võimalik eelnõu kohaselt koostada eraldi sademevee majandamise kava, kus tuleks reguleerida nende sademeveesüsteemide hooldamise põhimõtted, mis ÜVVK hulka ei kuulu ning millele ÜVVKS ei kohaldu. Selliste kraavide korrashoiu alused on jäetud KOV enda otsustada, näiteks võib lähtuda heakorra põhimõtetest ja eelarvest.</p> <p>Keskkonnaministeerium on ette valmistamas ka keskkonnaministri määruse nr 59 „Toetuse andmise tingimused meetmes „Veemajandus-taristu arendamine” avatud taotlemise korral“ muutmist, et edaspidi mh toetada ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise projektide raames ka sademeveesüsteemide ehitamist. Määruse muudatus on kavas teha veel sel aastal.</p>	
5.	<p>ÜVK seaduse muutmine õiguste ja kohustuste täpsustamiseks sademeveesüsteemide korrastamiseks ja sademevee teenuse tasu aluste kehtestamiseks.</p> <p>Käesoleval hetkel ei ole üheselt määratud sademevee-süsteemide (kraavide, truupide) ning liigniiskete alade hoolduse korraldamine, vajades õiguslikult</p>	<p>Nii kehtiva kui ka menetluses oleva ÜVVKS eelnõu kohaselt on sademevee süsteemide korrashoiuks ette nähtud veeteenuse hinnas eraldi kululiik, mille saab lülitada sademevee teenuse hinda. Seega õiguslikud</p>	<p>Jätkatakse läbirääkimisi</p>

	<p>reguleerimist ning lisaks ka sademeveerajatiste hoolduseks vahendite eraldamise küsimuse lahendamist. Riiklikul tasandil ei ole välja töötatud sademevee teenuse tasu arvestuse põhimõtteid ja maksustamise süsteemi.</p>	<p>alused sademevee maksustamiseks on olemas. Eelnõuga on vaid täpsustatud, et sademeveesüsteemide hulka kuuluvad ka kraavid, mis on sademevee ärajuhtimiseks vajalikud ja ÜVVK arendamise kavaga ÜVVK hulka määratud. Lisaks on ÜVVK eelnõus reguleeritud ka selliste sademevee süsteemide hooldus, mis ÜVVK hulka ei kuulu. Nende hooldamiseks tuleb KOV-il koostada eraldi sademevee majandamise kava, mille rakendamise aluste väljatöötamine on jäetud KOV pädevusse. Näiteks on võimalik neid rahastada üldisest heakorra kuludest, kuna sisaldavad endas eelkõige tegevusi nagu muru niitmine ja kraavide prahist puhastamine.</p>	
6.	<p>Asendada metsaseaduse § 4 lõige 2 punktis 4 mõiste detailplaneering mõistega planeering.</p> <p>Alternatiivne lahendus on lisada metsaseaduse § 4 lõikele 2 punkt 6 järgmises sõnastuses: „tiheasutusosalal maatüki või kinnisasja suhtes, kus üldplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus.“</p> <p>Kehtiv metsaseaduse redaktsioon võimaldab maaomanikul teostada lageraiet aladel, kus üldplaneeringu kohaselt tuleb kõrghaljastus säilitada. Planeeringu kehtestamise näol on tegemist ühiskondlikku kokkuleppega, millega määratletakse elanikkonna elu- töö- ja puhkekeskkonna arengu põhimõtted ja suundumused pikemaks perioodiks (üldplaneering) ning lähiaastate ehitustegevuse alused lühemaks perioodiks (detailplaneering). Metsaseaduse § 4 lõige 2 punkt 4 sätestab, et metsaseadust ei kohaldata maatüki või kinnisasja suhtes, kus projekteerimistingimuste või detailplaneeringu kohaselt on kavandatud metsa majandamisest erinev maakasutus.</p> <p>Seega arvestab kehtiv metsaseadus omavalitsuse ruumilise arenguvisioniga ainult lühikeses ehitustegevuse alustega piirduvas perspektiivis, s.o detailplaneeringu perspektiivis. Metsa majandamise mõjud (nt lageraie) on aga eelkõige elukeskkonnale pigem pikemaajalise ning ruumi arengu seisukohast põhimõttelise mõjuga, iseäranis olukorras, kus metsa majandamine piirneb üksnes lageraiega ning sellele ei järgne metsa uuendamist. Eelnevale tuginedes on igati põhjendatud, et vähemalt tiheasutusosalal tuleb kehtiva üldplaneeringuga arvestada vähemalt samavõrd kui metsaseadusega. Kui üldplaneering näeb ette hoonestataval alal väärtusliku kõrghaljastuse säilitamise ei ole aktsepteeritav olukord, kus metsaseadusele tuginedes metsamajandamise sildi all raiutakse ala esmalt lagedaks ning seejärel alustatakse</p>	<p>Alates 01.07.2018 on tunnustatud metsaseaduse § 4 lõige 2 punkt 4 kehtetuks.</p>	<p>Jätkatakse läbirääkimisi</p>

	<p>hoonestuse kavandamisega.</p> <p>Muudatuse tulemusena kasvab vähesel määral omavalitsuste töökoormus raie-lubade koostööstamise ning samavõrra väheneb riigi Keskkonnaameti koormus.</p>		
7.	<p>Muuta keskkonnaministri 11.08.2017 määruse nr 28 „Metsateatise esitatavate andmete loetelu ning metsateatise esitamise, menetlemise ja registreerimise kord ning tähtsused“ § 2 lõiget 5 ja sõnastada see järgmiselt: „Kui raie on kavandatud tiheasustusel, saadab Keskkonnaamet metsateatise koostööstamiseks kohalikule omavalitsusele, kelle territooriumil raie on kavandatud. Koostööstamise tähtaeg ei tohi olla lühem kui viis tööpäeva.“</p> <p>Muudatuse eesmärk on võimaldada maksimaalselt säilitada väärtuslikku kõrghaljastust ja vältida metsaseaduse eesmärgi ja mõttega vastuolus olevat lageraie. Alusetu lageraie tekitab keskkonnale pöördumatu kahju, mille kompenseerimine võib osutuda võimatuks või väga aeganõudvaks. KOV saaks metsateatise koostööstamise käigus kontrollida kavandatud raie koostööstala kõikide KOV tasandil menetluses olevate ja vastuvõetud strateegiliste dokumentidega.</p>	<p>Metsaseaduses hakkab alates 1. september 2020 kehtima § 41 lõige 3, mille kohaselt planeeringuga linna kui asustusüksuse rohealaks määratud alal kasvavat metsa ei tohi raiuda KOV nõusolekuta ning raie koostööstatakse KOViga enne metsateatise esitamist. Lisaks on kohalikul omavalitusel võimalik planeeringutega metsade majandamist suunata ning Keskkonnaamet arvestab üldplaneeringus toodud piirangutega oma menetluse käigus kui piirangud on konkreetselt ja arusaadavalt sõnastatud. Lisaks on vastavalt metsaseaduse § 231 võimalik planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib KOV üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. Seega puudub vajadus kõikidel tiheasustuseladel raiete koostööstamiseks, kuna KOVidel on juba hetkel piisavalt vahendeid raiete suunamiseks ning koostööstuse lisamine pikendab metsaomanikel metsateatiste menetlusaega ning suurendab riigi halduskoormust teatiste menetlemisel.</p>	<p>Jätkatakse läbirääkimisi, võttes teadmiseks RMK kõrgendatud huviga alade info.</p>
8.	<p>Teeme ettepaneku täiendada jäätmeseaduse eelnõu 495 SE § 65 lõikega 2, muutes järgnevat numeratsiooni, järgmiselt:</p> <p>„(2) Jäätmeveo võib korraldada selliselt, et jäätmeid vedava ettevõtja ainsaks kliendiks ja temale tasu maksjaks on kohaliku omavalitsuse üksus või selle üksuse volitatud mittetulundusühing. Sellisel juhul lasub jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ning nendega arveldamise kohustus kohaliku omavalitsuse üksusel või selle üksuse volitatud mittetulundusühingul.“</p> <p>Omavalitsuskeskse jäätmeveomudeli abil on omavalitsustel võimalik kõige paremini täita jäätmealaseid strateegilisi eesmärgi ning saavutada jäätmete ringlussevõ-</p>	<p>Keskkonnaministeerium on antud ettepanekut eelnõu 495 SE raames arutanud ning asunud seisukohale, et ei toeta antud ettepanekut kuna analoogne säte on jäätmevaldkonna regulatsioonist välja jäetud Riigikogu liikmete algatatud eelnõu raames.</p> <p>Riigihangete seaduse menetluse raames 2017. aastal ei peetud vajalikuks antud mudeli lubamist jäätmevaldkonnas.</p>	<p>eriarvamus</p>

<p>tule seatud sihtarvud. Selleks, et tagada Euroopa Liidus olmejäätmete ringlussevõttule seatud sihtarvude täitmine (2025. aastaks vähemalt 60% ja 2030. aastaks vähemalt 65% ulatuses) tuleb omavalitsustele luua võimalus jäätmeveo korraldamiseks omavalitsuse keskselt läbi selleks loodud asutuse ning anda õigus jäätmevaldajatega arveldamiseks ja jäätmevoogude suunamiseks. Vaid eraettevõtetel põhinev jäätmeveosüsteem ei taga Euroopa Liidus jäätmete taaskasutamisele ja ringlussevõttule seatud sihtarvude täitmist. See saab olla vaid riigi ning KOV kohustus. Jäätmeseaduses tuleb sõnastada selge alus, et KOVid võivad küsida korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise eest tasu ning kehtestatud hinnakiri allub Konkurentsiameti kontrollile.</p> <p>Jäätmevedajad leitakse ning jäätmekäitluskohad määratakse riigihangetega.</p> <p>Võttes arvesse eri lahenduste positiivseid ja negatiivseid aspekte on omavalitsuskeskne jäätmeveomudel jäätmeveo korraldamiseks sobivaim lahendus. Tallinna linn alustas selle rakendamise 2012. a, kuid alates 2015. a jaanuarist ei ole selle rakendamine lubatud. Mittelubamine viidi seadusesse sisse subjektiivselt, mitte objektiivsetel kaalutlustel.</p> <p>Üldseadus on KOKS ja KOVid peavad oluliseks selle järgimist. Ka EL õigussüsteem ei eelda kitsenduste rakendamist KOV autonoomia vähendamiseks.</p> <p>Selleks, et tagada Euroopa Liidus olmejäätmete ringlussevõttule seatud sihtarvude täitmine (2025. aastaks vähemalt 60% ja 2030. aastaks vähemalt 65% ulatuses) tuleks omavalitsustele luua võimalus jäätmeveo korraldamiseks omavalitsuse keskselt läbi selleks loodud asutuse ning anda õigus jäätmevaldajatega arveldamiseks ja jäätmevoogude suunamiseks. Vaid eraettevõtetel põhinev jäätmehooldesüsteem ei taga Euroopa Liidus jäätmete taaskasutamisele ja ringlussevõttule seatud sihtarvude täitmist. See saab olla vaid riigi ning kohalike omavalitsuste kohustus. Omavalitsuskeskse jäätmeveo-mudeli abil on omavalitsustel võimalik kõige paremini täita jäätmealaseid strateegilisi eesmärke ning saavutada jäätmete ringlussevõttule seatud sihtarvud.</p> <p>Jäätmeseaduse eelnõus 495 SE tuleks sõnastada selge alus, et kohalikud omavalitsused võivad küsida korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise eest tasu ning kehtestatud hinnakiri allub Konkurentsiameti kontrollile. Jäätmevedajad leitakse ning jäätmekäitluskohad määratakse riigihangetega.</p> <p>Jäätmeseaduse eelnõu 495 SE on Rügikogus menetlemisel. Tallinna LV ning ELL ja EMOL esitasid tähtajaks (8.12.2017) parandus- ja täiendusettepanekud. Neist kõige põhimõttelisemaid ettepanekuid Keskkonnaministeerium ei toetanud.</p>		
--	--	--

	<p>Oluline on jätkata läbirääkimisi ja selgituste esitamist.</p> <p>Euroopa Liidu liikmesriikide kogemused näitavad, et jäätmehierarhia põhimõtete rakendamine, sh jäätmetekke vältimise ja taaskasutamise ülesannet täitva jäätme-käitlussüsteemi rajamine sõltub otseselt omavalitsuste panusest ja võimest kohalikul tasandil jäätmehooldust korraldada. Ettepanekuga on võimalik ja vajalik arvestada keskkonnaseadustiku eriosa jäätmeseaduse eelnõu menetlemise käigus.</p>		
9.	<p>Lubada korraldatud jäätmeveole kohaldada riigihangete seaduse kohast sisetehingute regulatsiooni ning vastavalt tunnistada kehtetuks ja jätta välja sisetehingut keelavad sätted jäätmeseaduse § 1 lõikest 5 ja jäätmeseaduse eelnõu (495 SE) § 2 lõikest 2.</p> <p>Omavalitsustel peab olema võimalus valida sobivaim viis jäätmeveo korraldamiseks. Nii Euroopa Liidus kui ka maailmas on nii veemajanduses kui ka jäätmemajanduses trend selline, et parema ja stabiilselt tulemuslikumaks muutuva teenuse tagab KOV-kesksetele lahendustele, sealhulgas in-house lahendustele tagasipöördumine.</p>	<p>Keskkonnaministeerium jääb jäätmeseaduse eelnõus esitatud seisukohtade juurde.</p> <p>Eelnõu 495 SE menetluse raames on Konkurentsiamet esitanud sisetehingute lubamise ettepanekule omapoolse seisukoha. Konkurentsiamet märgib, et viimastel aastatel, sh pärast Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtukolleegiumi 06.01.2015 otsust asjas nr 3-4-1-34-14 ei ole toimunud jäätmevaldkonnas sisulisi muutusi, mis õigustaksid JäätS § 66 lg 1'1 taaskehtestamist. Samuti ei ole arvamuse esitajad suutnud ära põhjendada, millises olukorras JäätS § 66 lg 1'1 rakendamine vajalik oleks, ega selgitanud, kuidas muudatusettepanek tagaks Euroopa Liidus jäätmete taaskasutamisele ja ringlussevõtule seatud sihtarvude täitmist. Keskkonnaministeerium nõustub Konkurentsiameti seisukohaga.</p> <p>Tasub lisada, et sisetehinguid taastubav ettepanek tehti nt ka riigihangete seaduse eelnõu (450SE) menetlemise ajal 2017 aasta mais. Ka antud eelnõu menetlemise ajal leiti Riigikogus, et JäätS § 66 lg 1'1 taaskehtestamine on vajalik.</p>	eriarvamus
10.	<p>Muuta jäätmeseaduse § 77 lõiget 2 ja sõnastada see järgmiselt: „Jäätme loo taotluse koopia esitab loa andja pärast taotluse nõuetele vastavuse kindlakstegemist kooskõlastamiseks taotleja tegevuskohajärgsele linna- või vallavalitsusele või, kui taotlejal puudub püsiv tegevuskoht, siis taotleja asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele.“</p> <p>Vastavalt ülaltoodud põhimõtetele viia muudatused sisse ka jäätmeseaduse 495 SE regulatsiooni.</p>	<p>Hetkel ei ole jäätmeseaduse muutmine vajalik, kuna riigikogus on juba teisel lugemisel eelnõu 495 SE, kus antud sätteid jäätmeseadusega enam ei kehtestata. Keskkonnalubadega menetlemisega seonduv on sätestatud Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) peatükis 5. KeÜS kohaselt keskkonnaloa andja edastab keskkonnaloa taotluse viivitamata pärast selle nõuetele vastavuse kindlakstegemist kavan-</p>	Jätkatakse läbirääkimisi.

	<p>Muudatusega asendatakse jäätmeseaduse § 77 lõikes 2 mõisted „arvamuse saamiseks“ mõistega „kooskõlastamiseks“. Muudatuse eesmärk on vältida riigi Keskkonnaameti poolt jäätmelubade väljastamist ilma KOV kooskõlastuseta. Praeguse sätte sõnastuse kohaselt küsib Keskkonnaamet linna- või vallavalitsuse arvamust jäätmeloa taotluse kohta, kuid riigi Keskkonnaametil puudub kohustus arvestada linna- või vallavalitsuse arvamusega jäätmeloa väljastamisel. KOVide poolt esitatakse arvamusi, kuid nendega ei arvestata.</p>	<p>datava tegevuse asukoha järgsele KOV-ile temalt arvamuse saamiseks. Samuti ei piira arvamuse esitamine KOV üksuse õigust esitada edasise menetluse käigus täiendavaid seisukohti. Juhul, kui KOV esitatud arvamus sisaldab keskkonnaloa keeldumise aluseks olevaid asjaolusid, ei ole loa andjal alust keskkonnaluba välja anda. Lisaks on loa andja kohustatud läbi vaatama kõik huvirühmade või üksikisiku tasandil laekunud ettepanekud ning vajadusel tegema eelneõus parandusi ning lisatakse koos arvestamise või mitteametamise märkega loa korralduses. Seega leiame, et KOV on piisavalt kaasatud keskkonnaloa andmise menetlusse ning olemasolevat keskkonnaloa menetlemise sätteid ei ole vajalik muuta.</p>	
11.	<p>Muuta jäätmeseaduse § 79 ja sõnastada see järgmiselt: „Käesoleva seaduse § 77 lõikes 2 nimetatud valla- või linnavalitsus kooskõlastab või jätab jäätmeloa taotluse kooskõlastamata kümne tööpäeva jooksul selle saamisest arvates.“</p> <p>Vastavalt ülaltoodud põhimõtetele viia muudatused sisse ka jäätmeseaduse 495 SE regulatsiooni.</p> <p>Muudatus on seotud eelmises punktis nimetatud ettepanekuga muuta jäätmeseaduse § 77 lõiget 2.</p>	Vt eelmist vastust.	Jätkatakse läbirääkimisi.

KULTUURI- ja SPORDIVALDKOND

Jrk nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjon seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	<p>Eraldada vahendeid KOV omanduses olevate kuid sisuliselt üleriigiliste kultuuri ja spordiobjektide arendamiseks (nt Tallinna Loomaaed, Tallinna Lauluväljak, Tallinna Linnahall, Tallinna Linnateater).</p> <p>Arvestades objektide riiklikku tähtsust on vajalik riigipoolne suurem toetus, et tagada nimetatud objektide areng. Investeeringute tegemisel antud objektidesse on vajalik lisada linnapoolsele panusele teatud protsent riigieelarvest eraldatavaid vahendeid.</p> <p>Nt laulukaare all saab UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja kuuluva laulupidude traditsiooni alalhoidjana kokku laulurahvas</p>	<ul style="list-style-type: none"> alates 2017. a (kuni 2020) Kalevi keskstaadioni rekonstrueerimisse; 2018. a 330 tuhande euroga Tallinna Lauluväljaku kaare rekonstrueerimisse. Lisaks on moodustatud töörühm Tallinna Lauluväljaku planeeringu arhitektuurikonkursi ettevalmistamiseks. alates 2018. a (kuni 2020) Tallinna Linnateatri teatrikompleksi arendamisse kokku 9,6 mln euroga; 	<p>Koostöös KOVidega otsitakse edasi sobivaid lahendusi üleriiklike objektide rahastamiseks. KOV investeeringute osas jätkatakse sõlmitud kokkulepete täitmist. Töörühm teeb ettepaneku Tallinna Loomaaeda mitte käsitleda kultuuriobjektina ja teeb Keskkonnaministeeriumile ettepaneku käsitleda edaspidi</p>

	üle terve Eesti, samuti Tallinna Loomaaeda ei külasta pelgalt tallinlased.	<ul style="list-style-type: none"> alates 2018. a (kuni 2019) Rääma sõudebaasi renoveerimisse kokku 1 mln euroga; alates 2018. a (kuni 2020) Kääriku spordikeskuse väljehitamiseks kokku 12 mln euroga. 	Tallinna Loomaaeda oma haldusalas. Töörühm teeb ettepaneku leida võimalus rahastada Tallinna Loomaaia arendamist uue Euroopa Liidu finantsperioodi 2021-2027 vahenditest.
2.	Moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm. Lõimumise valdkond puudutab ka KOVe, nii nõustamise, hariduslike, sotsiaalsete kui kultuurilise mitmekesisuse küsimuste lahendamise osas.	Moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm.	Moodustada lõimumise valdkondlik läbirääkimiste töörühm.
3.	Lahendada Tallinna Linnavolikogu 05.10.2006 otsusega nr 300 tehtud ettepanek Mustpeade maja kui olulise kultuuriobjekti tagastamata jätmiseks. Toetame Tallinna linna ajaloolise kultuurimälestise omandiküsimuse osas lahenduse leidmist.	Kultuuriministerium jätkuvalt toetab Mustpeade maja tagastamata jätmist nagu varasemates kirjavahetustes väljendatud. Kuna tegemist on olulise kultuuriobjektiga, soovib KuM selle edasiste kasutuse aruteludesse olla kindlasti kaasatud.	kokkulepe
4.	Kaasata ELVL esindaja Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu töösse. Varasemalt (ELL kiri 02.06.2008 nr 5-7/72) on üleriigilise omavalitsusliidu esindaja olnud Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liige.	Edaspidi kaalutakse ettepanekut tõsiselt, kuid hetkel on Laulu- ja Tantsupeo SA nõukogu liikmete kohad täidetud. Ühe liikmena on esindatud Tallinna linn. Loodetakse hea koostöö jätkumisele ka nõukogu väliselt.	Jätkatakse läbirääkimisi

INFO- JA KOMMUNIKATSIOONITEHNOLOOGIA VALDKOND

Jrk nr	ELVL ettepanek ja põhjendus	Valitsuskomisjoni seisukoht	Kokkulepe/eriarvamus
1.	Töötada välja normdokument operatiivinfo infosüsteemi kasutuselevõtuks kõigis omavalitsustes. Andmekogu eesmärk on tagada andmete kättesaadavus teistele infosüsteemidele, näiteks Maanteeameti süsteemile „Tark Tee“. Maanteeamet on andmekogu „Tark Tee“ ühe arendamise suunana kavandanud koostööd kohalike omavalitsuste teede andmete osas ja selline ühendamine võimaldab suurema hulga andmete sobivat avalikustamist ja liiklejate paremat ligipääsu vajalikule infole. Infosüsteemi kasutuselevõtt annab võimaluse operatiivseks info avaldamiseks kõigile kasutajatele ja võimaldab nende masinkujul töötlemist. Tallinna linna haldusterritooriumil on kasutuses toimuvate kaevetööde, tänavate ajutise sulgemise	Täna eksisteerib kohustus liikluspiirangute avalikustamise kohta Maanteeameti andmekogus „Tark Tee“. Nõue tuleneb majandus- ja taristuministri 5. jaanuari 2015.a määrusest nr MKM määrusest nr 1 „Liikluspiirangute avalikustamise ja liikluskeelu alasse loa taotlemise ja loa väljastamise kord“. Seega vajadus dubleeriva normdokumendi järgi puudub.	ELVL tõi välja, et täiendavat kasu nii teenuste tarbijatele, kui ka asutustele võiks anda infosüsteemide automaatse andmevahetuse, nt nutirakendus „Anna Teada!“ kui lisaandmete andjana või vastuvõtjana, täiendamine.

	<p>ja teiste teemaa-alal toimuvate teehoiutööde menetlemise infosüsteem. Infosüsteem on koostatud AS SpinTEK poolt ja seda rahastati Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) kaudu 100% ulatuses ERFist. Andmekogu/infosüsteem on kaevetööde ja tänava ajutise sulgemiste lubade taotluste elektroonseks vastuvõtmiseks, menetlemiseks, lubade väljastamiseks, järelevalvetoimingute teostamiseks ning eelpoolnimetatud tegevuse käigus tekkinud andmete avalikustamiseks.</p> <p>Kasutajaid ja andmeedastajaid üheaegselt teenindav andmekogu muudab andmete haldamise tsentraalseks, tagades kasutajatele aktuaalsete andmete kättesaadavuse ja teeb need masinloetaval kujul kättesaadavaks kõigile soovijatele.</p> <p>Arvestades et riik on toetanud Tallinna linnas hästi toimiva operatiivinfo-andmekogu loomist, ning kaevetööde teostajad on sageli samad teistes piirkondades, on vajadus laiendada infosüsteemi toimimist riigi algatusel kogu vabariigis, kõigis omavalitsustes.</p> <p>Teeme ettepaneku leida antud probleemile seadusandlik lahendus.</p>		<p>Detailsemalt tuuakse probleemid ja lahendused välja KOV IKT strateegias.</p> <p>Teemaga tegeletakse vajadusel KOV töörühmas edasi.</p>
2.	<p>Muuta loomatauditõrje seaduse § 11 sõnastust ning panna lemmikloomade registreerimise korraldamise kohustus riigile.</p> <p>Teha ettepanek sõnastada loomatauditõrje seaduse § 11 lõige 1 järgmiselt: Loomaomanik on kohustatud tagama oma koduloomade identifitseeritavuse vastavalt käesoleva seaduse §-le 10. Identifitseerimiseks vajalikud vahendid väljastatakse loomapidaja kulul. Loomapidaja on kohustatud pidama peetavate põllumajandusloomade kohta arvestust ning registreerima nad riiklikus registris käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras. Riik korraldab koerte, kasside ja vajaduse korral teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamist.</p> <p>Luu üleriiklik veebipõhine lemmikloomade register, mida haldaks riik ja kehtestada lemmiklooma omanikule kohustus mikrokiipimiseks ning üleriigilisse registrisse kasside-koerte kandmiseks. Riik on juba 2004. a investeerinud 30 000 krooni (üks kolmandik registri arenduse maksumusest) üle-eestilise lemmikloomade registri (www.llr.ee) infosüsteemi väljatöötamiseks. LLR register töötab endiselt, seda kasutab lisaks Tallinna linnale veel 45 omavalitsust üle Eesti. LLR-i registreile on Tallinn juurde arendanud ka varjupaigaliidese, mõlemad andmebaasid kasutavad sama kiibinumbriga otsingut ja omaniku andmete otsingut. See on oluliselt lihtsustanud nii Tallinna Keskkonnaameti, Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti kui ka varjupaigateenuseid pakkuvate mittetulundusühingute tööd. Seega ei ole otstarbekas uut infosüsteemi hankida, vaid jätkata olemasoleva ja toimiva infosüsteemi kasutamist.</p> <p>Antud küsimus tuleb lahendada riigi tasandil, sest registreid on palju, segadus seetõttu suur ja erinevate registreid haldajad omavahelisest koostööst huvitatud ei ole. Üleriigilise registri loomise tulemusena muutuks KOVide tegevus tulemuslikumaks ja kulud väheneks ning langeks kadunud ja hukkunud lemmikloomade arv.</p>	<p>Lemmikloomade registri teenust pakub juba täna erasektor ning Rahandusministeerium ja Maaeluministeerium ei pea vajalikuks uue riikliku registri loomist. Soodustada tuleb täna omavalitsustes lokaalsete tabelitena peetavate registreid kolimist turul pakutavatele teenustele.</p>	<p>Detailsemalt tuuakse probleemid ja lahendused välja KOV IKT strateegias.</p> <p>Teemaga tegeletakse vajadusel KOV töörühmas edasi.</p>

